

[S. C. Nørgaard.]

Selskaber og Virksomheder, og som de modtager ud over den faste Løn, og uden at der i Virkeligheden bliver udført et for Forretningen betydeligt Arbejde derfor, den har vi fra Venstres Side intet imod bliver beklippet, og vi erkender, at der er en særlig Grund til at gøre det netop nu, da baade jævne og ret smaa Indtægter nedskæres ikke uvæsentligt. Man lægger ved dette Lovforslag paa en Maade Loft over hele Tantièmesystemet, og det billiger vi.

Men der er en anden Art af Tantième, hvor Forholdet ikke ligger saa enkelt og ligetil. Hvor en Virksomheds Overskud anvendes som Lønandel for Personale, stiller det sig noget anderledes. Det er efter min Mening en god Ordning, at Personalet i nogen Maade aflønnes i Forhold til Forretningens Udbyttegiving, det vil sige, at Personalets Tantième ikke blot gives som et Tilskud til selve Lønnen, men som en Del af Lønnen. Der er ikke Tvivl om, at nogle af disse Selskabers Tjenestemænd og Funktionærer vil faa en ikke ubetydelig Nedskæring af deres Indtægt i Kraft af denne Lov, og da de jo som andre fastlønnede maa yde deres nye Skat i Anledning af Arbejdsdelingen, er jeg ikke sikker paa, at disse Folk i alle Henseender bliver retfærdigt og rimeligt behandlet. Jeg har modtaget et Eksempel paa, at Loven kan komme til at virke ret haardhændet. Hvor Lønnen er lille og Tantièmen stor, kan det nok tilsammen udgøre en betydelig Løn, men naar den lille Løn nu bliver staaende, medens Tantièmen bliver væsentligt nedskåret, kan det ske, at en Mand, som tidligere har oppebaaret en betydelig Indtægt, maa se denne reduceret i ret høj Grad.

Jeg ser nok, at der i Slutningen af § 2 er givet den højtærede Minister en Mulighed for efter Ansøgning fra Selskabets Bestyrelse at dispensere fra disse Regler, og jeg vil haabe, at den højtærede Minister vil vise Forstaaelse i de enkelte Tilfælde. Det havde vist været rimeligt, om der ogsaa var givet de Mænd, som skulde modtage Tantièmen, en Mulighed for selv at drage Sagen frem. Jeg forstaaer, at det vist desværre ikke er muligt nu at faa noget ændret ved dette, men det vil sikkert vise sig, at Forholdene for en stor Del af Tjenestemændene inden for Selskaberne ikke vil blive tilfredsstillende.

Fra en vis Side er jeg blevet spurgt, hvad der menes med Ordet „vilkaarligt“ i § 2, hvor det hedder, at der ikke til nogen, der er ansat i eller deltager i Ledelsen af Virksomheden, som Tantième eller som

Gratiale eller andet af Generalforsamlingen eller Ledelsen *vilkaarligt* fastsat Vederlag maa udbetales mere end 2 000 Kr. o. s. v. Man har spurgt mig: Er der da alligevel en Mulighed, siden det siges, at det ikke maa være nogen *vilkaarlig* Sum? Jeg har svaret: Jeg kan ikke skønne anderledes, end at der med Ordet „vilkaarligt“ i Virkeligheden ingenting siges. Men er Ordet overflødigt, er det vist ogsaa skadeligt, at det staaer der; det var bedst, om det ikke fandtes.

Endelig er der Udskrivningen af Laanet til Laanefonden af 1940, eventuelt til Statskassen. Det er jo faktisk et Tvangsloan, der her udskrives. Man vil her erhverve Midler til Fremme af nye Virksomheder, eventuelt til Konsolidering eller Udvidelse af de gamle. Der gives Obligationer for Midlerne og ydes Renter deraf, og det forudsættes, at Obligationerne skal frigives i Løbet af et Par Aar i Henhold til de Udtalelser, der foreligger i Folketingets Betænkning. Det er maaske godt nok. Jeg havde alligevel hellere set, at disse Bestemmelser havde været indført i selve Loven, at der i Loven var givet faste Regler for, hvorledes det skulde ske. Det har ikke været muligt, siger man fra Udvalgets Side i det andet høje Ting, at faa dette Forhold ordnet, og saa bliver vi vel ogsaa nødsaget til her at slaa os til Taals med det og tage det, som det foreligger.

Det er mit Indtryk, at disse Kriselove er Begyndelsen til en Omlægning af forskellige Forhold inden for vort Samfund. Jeg sporer her en Tendens til at komme bort fra visse uheldige Sider af vore Arbejdsforhold m. v., og det er godt nok, men jeg vil dog gerne have Lov til at sige, at jeg tror ikke, vi kan nøjes med det. Der er sagt her i Dag, at vi skulde tage disse Love, for ellers vilde der eventuelt komme videregaaende Foranstaltninger. Jeg tror ikke, man kan nøjes med dette. Jeg ser paa hele denne Række af Lovforslag som Begyndelsen til en Omlægning, hvor Omlægning er aldeles uomgængeligt nødvendig.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til Vedtagelse ogsaa i dette høje Ting og anbefale mine Meningsfæller at stemme for det.

Halfdan Hendriksen: Begrænsningen af Adgangen til Udbetaling af Udbytte af Aktier for indeværende Aars Vedkommende — og Forslaget tager jo kun, hvad jeg ogsaa gerne vil nævne over for Venstres ærede Ordfører, Sigte paa det første Regnskabsaar, for hvilket der efter Forslagets Fremsættelse fastsættes Udbytte — behøvede næppe